

betæneligheder fra mindretallet. Noget af det, som jeg bl.a. har bidt mærke i, er, at den vedtagelse, som et enigt Lagting på Færøerne tidligere kom med, om, at man ønskede optagelse som selvstændig part i Nordisk Råd, muligvis ikke ville have været mulig, hvis dette lovforslag havde været i kraft på det tidspunkt.

Det synes vi er ret væsentligt at få belyst nærmere under udvalgsarbejdet, ligesom det punkt, som hr. Høgni Hoydal var inde på tidligere i debatten om § 1, stk. 5, nemlig hvad der ligger i, at Danmark har mulighed for at ophæve en aftale, som Færøerne har indgået. Det ønsker vi også at få nærmere belyst under udvalgsarbejdet, før vi tager endelig stilling til, hvad vi vil mene om lovforslaget.

Formanden:

Så er det hr. Høgni Hoydal som ordfører.

Høgni Hoydal (TF):

Historien gentager sig, første gang som tragedie, anden gang som farce. Det skrev en klog mand engang. Vi må sige, at han – foreløbig i hvert fald – ser ud til at få ret, når det gælder forholdet mellem Færøerne og Danmark.

For 60 år siden var der ved en folkeafstemning et flertal for færøsk selvstændighed, og man sagde samtidig nej tak til en hjemmestyreordning, der var blevet tilbudt. Den blev indført alligevel uden at spørge det færøske folk, og den har været gældende siden.

De seneste år har der igen været et politisk flertal på Færøerne, der ønsker selvstændighed. Der er blevet lavet store forberedelser, og vi har reduceret det danske bloktilskud med 366 mio. kr. om året. Efter danske forhold ville det svare til, at Danmark sagde nej tak til 40-50 mia. kr. om året.

Selvstændigheden er et ønske om at tage det fulde ansvar for alle områder af vores samfund og ikke mindst at kunne tage ansvaret for vores internationale samarbejde og tage direkte del i globaliseringen uden begrænsninger. Vi vil ud i verden som et ligeværdigt folk og en ligeværdig partner i internationalt samarbejde.

Men nu behandler vi atter en ny omgang hjemmestyre her i Folketinget, uden at det færøske folk er blevet spurgt, og hvor sagerne er blevet hastet igennem midt om natten både i det færøske Lagting og nu her i det danske Folketing – ikke om natten, men også her i Folketinget en hastesag.

Det er ikke demokratisk, og jeg er faktisk meget ked af at være i den situation, at jeg må protestere imod det lovforslag, som statsministeren har fremsat. Specielt er jeg ked af det, fordi det lovforslag jo har været behandlet i det færøske Lagting, hvor et flertal stemte for det. Det har jeg og mit parti protesteret imod med alle til rådighed stående midler. Jeg vil også protestere som folketingsmedlem.

Jeg protesterer altså imod den udemokratiske proces, der er gået forud for disse lovforslags fremsættelse, ligesom det var tilfældet med hjemmestyrelovens tilblivelse. Jeg protesterer også imod indholdet af lovforslagene, både det her og det, som vi behandler senere, der sætter grænser og barrierer for, hvad færøske myndigheder kan foretage sig på vegne af det færøske folk.

Jeg protesterer ikke mindst imod hele den opfattelse af det færøske folks rettigheder og den statsretlige opfattelse, som lægges til grund for lovforslagene her i Folketinget.

Vi ser loven om Færøernes landsstyes indgåelse af folkeretlige aftaler som en lang fastlæggelse af begrænsninger. Hidtil – hvilket flere ordførere har været inde på – har de færøske myndigheder gennem praksis udvidet deres internationale rolle gennem forhandling af fiskeriaftaler, handelsaftaler, dobbeltbeskatningsaftaler, kulturaftaler og andet med andre lande og organisationer.

Kl. 14.20

Vi har også opnået selvstændigt medlemskab af f.eks. NAMMCO, der beskæftiger sig med hval- og sælfangst. Herudover har vi opnået associeret medlemskab af IMO, Den Internationale Søfartsorganisation.

Det er blevet hævdet, at det nye lovforslag blot er en formalisering af den praksis, der allerede har udviklet sig, men det er der ikke tale om. Lovforslaget sætter en lang række begrænsninger, som nu formaliseres og slås fast med syvtommersøm.

Det slås fast, at Færøernes Landsstyre kan indgå folkeretlige aftaler på overtagne områder, men kun på vegne af det danske rige under betegnelsen Kongeriget Danmark, for så vidt angår Færøerne, og kun hvis det ikke strider imod Danmarks interesser.

Hvis Færøerne og Grønland har fælles interesser på et område, er man nødt til at blive enig for at indgå en aftale. Ellers er det stadig væk det danske Udenrigsministerium, der skal føre forhandlingerne.